

Kommitté 6: Landsbygd övriga motioner, Transport

**Motioner:
Jakt**

Centerpartiets partistämman 29 september - 1 oktober 2023

Centerpartiet

Innehållsförteckning

Yttrande Partistyrelsen	2
Att-satser från partistyrelsen	5
Förslag till beslut: Bifall.....	6
Förslag till beslut: Besvarad.....	7
Förslag till beslut: Avslag	8
Att-satser.....	9
6.19 Motion om skyddsjakt.	11
6.20 Gässen ska jagas och ätas!	12
6.21 Älgjaktspremiär på en lördag.....	15
6.22 Låt Vapenägare förvara Jaktvapen i hus med anslutningen till jaktmarken.	16
6.23 Klassa vargen som invasiv art	17
6.24 Flerviltförvaltning	19
6.25 Blyhagel i våtmarker.....	20
6.26 Den svenska vargstammen	21
6.27 Förändring av jaktvårdslagen kring vildsvin.....	22
6.28 Inrätta viltskadefond.....	23
6.29 Dvärgbandmask	25

1 Yttrande Partistyrelsen

2 Jakt tillhör för många svenskar ett av livets stora glädjeämnen. Det är förknippat med så mycket;
3 spänning, gemenskap, nyttigt och klimatsmart kött, naturupplevelser m.m. Den absoluta majoriteten
4 av alla jägare känner också ett ansvar gentemot sin omgivning och viltet. Det ska vi vara tacksamma
5 för. Utan den jakt och viltvård som bedrivs skulle vi ha betydligt sämre kontroll på våra viltstammar
6 och deras påverkan på jord- och skogsbruket; den biologiska mångfalden skulle försämrats och antalet
7 trafikolyckor, stopp och störningar i tågtrafiken skulle öka.

8

9 För att politiken tydligare ska ta ett samlat grepp om jakt- och viltfrågorna driver Centerpartiet sedan
10 flera år tillbaka förslaget att det ska inrättas en jakt- och viltvårdsmyndighet. Även regeringspartierna
11 står bakom det förslaget och har aviserat en utredning. Centerpartiet kommer i riksdagen att vara
12 pådrivande för att myndigheten blir verklighet.

13

14 Den nya jakt- och viltvårdsmyndigheten skulle bland annat ta över Naturvårdsverkets ansvar för de
15 svenska jakttiderna som regleras i jaktförordningen. I dag ses jakttiderna över minst en gång vart
16 sjätte år. Då inhämtar myndigheterna ny kunskap och ger berörda aktörer möjlighet att påverka
17 arbetet. Partistyrelsen värdesätter detta kunskaps- och förankringsarbete och undviker därför att ta
18 ställning i enskilda jaktfrågor, exempelvis när älgjaktspremiären ska ske.

19

20 Älgjakt

21

22 Älgjakten är den jaktform som svenska jägare håller allra högst. Utvecklingen för älgstammen oroar
23 dock många jägare och i delar av Sverige finns det inte tillräckligt med älg för att det ska kunna bli
24 någon jakt. Älgstammen hämmas av flera faktorer. Omfattningen på jakten, högt rovdjurstryck och
25 inte minst foderbrist påverkar utvecklingen. Foderbristen beror delvis på den ökande konkurrensen
26 om foder från dovhjort, kronhjort och rådjur. På denna punkt anser inte partistyrelsen att nuvarande
27 älgförvaltningssystem har hängt med och partistyrelsen välkomnar därför en moderniserad
28 klövviltsförvaltning där övriga hjortdjur inkluderas i en så kallad flerartsförvaltning. Det skulle bidra
29 till en mer balanserad älgstam av hög kvalitet och med friska djur.

30

31 Viltskador

32

33 Vid partistämman 2021 tog Centerpartiet ställning för en översyn av jaktlagen. Därefter har
34 riksdagen ställt sig bakom förslaget och riktat ett tillkännagivande till regeringen. Samtliga
35 regeringspartier stod bakom det, men inga initiativ har ännu tagits. Centerpartiet anser att det är hög
36 tid att utredningen tillsätts. På senare år har det blivit allt tydligare att nuvarande jaktlag inte
37 fungerar så väl som den borde. Det är inte så konstigt eftersom nuvarande jaktlag utgår från
38 förhållanden som rådde 1987, när lagstiftningen antogs. Då var stammarna svaga och i behov av en
39 aktsam vård. I dag är utmaningarna ofta det omvända, med för stora stammar som drabbar oss alla,
40 men framför allt markägare och trafikanter.

41

42 Partistyrelsen vill se fler initiativ för att minska viltskadorna från olika viltarter, inte minst vildsvin,
43 dovhjort, säl och stora fåglar (gäss och svanar etc.). Att fler djur skjuts kommer att vara centralt för
44 att det ska lyckas. Färre skadegörande djur är på både kort och lång sikt en enklare och mer hållbar
45 lösning än att staten t.ex. ska etablera nya viltskadefonder för att kompensera drabbade jord- och
46 skogsbrukare.

47

48 På senare år har det tagits fler politiska initiativ för att vända utvecklingen med viltskador, framför
49 allt när det gäller vildsvin. Under januariavtalet satsades det t.ex. resurser för att subventionera
50 trikin- och cesiumanalyser av vildsvinskött. Initiativ togs också för att lyfta fram viltkött som en
51 resurs, något som partistyrelsen bedömer är ett område som kan utvecklas ytterligare. En annan
52 viktig åtgärd på senare år för att underlätta jakten på vildsvin har varit att tillåta mörkersikten.

53

54 Skador från stora fåglar har blivit ett allt större problem den senaste tioårsperioden. Risken är att
55 situationen förvärras ytterligare om inte kraftfulla åtgärder sätts in. Ett problem i sammanhanget är
56 att den vanligt förekommande vitkindade gåsen skyddas av EU:s fågeldirektiv. Den klassningen gäller
57 trots att populationerna av vitkindad gås ökat väldigt snabbt på senare år. Centerpartiet driver på för
58 en förändring av den vitkindade gåsens klassning på EU-nivå. Tills dess är arten inte möjlig att jaga
59 under allmän jakttid utan endast genom skydds jakt.

60

61 **Vapen och ammunition**

62

63 Partistyrelsen anser att arbetet med att bekämpa tillgången på illegala vapen har högsta politiska
64 prioritet. Det får samtidigt inte gå ut över de legala vapen som finns i vårt samhälle och som handhas
65 ansvarsfullt av våra jägare. De regelverken är i dag alltför stränga och fyrkantiga. Partistyrelsen ser
66 därför positivt på att legalisera långtidsförvaring av jaktvapen på tredje parts adress. Det har blivit allt
67 vanligare att jägare är folkbokförda på en annan adress än där jaktmarkerna finns och nuvarande
68 möjligheter till undantag är inte tillräckligt flexibla. Framför allt skulle det vara praktiskt för jägaren
69 om hen inte var tvingad att förvara sitt/sina vapen på den adress hen är folkbokförd. Partistyrelsen
70 ifrågasätter också om nuvarande regelverk är att föredra utifrån ett säkerhetsperspektiv då det
71 rimligen är bättre att vapen inte transporteras i onödan i offentliga rum såsom i kollektivtrafik.

72

73 Den ammunition som används vid jakt ska vara effektiv och skonsam mot miljö och jägare. Sedan
74 länge används bly i ammunition eftersom det är ett effektivt och säkert material att döda djuret med.
75 Eftersom bly är ett väldigt giftigt ämne finns det skäl att vara restriktiv med hur det används och i
76 vissa fall ska blyammunition inte alls förekomma. Centerpartiet motsätter sig däremot att
77 totalförbjuda bly i ammunition så länge det inte finns fullgoda alternativ som kan garantera en säker
78 jakt.

79

80 EU har genom en förordning nyligen beslutat att blyhagel ska förbjudas i våtmarksområden i hela
81 unionen. Det är ett olyckligt beslut enligt Centerpartiet eftersom jaktfrågor inte är någon EU-

82 kompetens och i Sverige finns sedan tidigare ett fungerande nationellt förbud som både har varit väl
83 avgränsat och förankrat hos jägarna. De nya reglerna kring våtmarker är omdiskuterade och inte ens
84 regeringen eller Naturvårdsverket kan svara på hur det ska tolkas i alla dess delar. Partistyrelsen ser i
85 närtid inga förutsättningar att riva upp eller att förändra den EU-förordning som reglerar blyhagel i
86 och vid våtmarker. Istället bör regeringen och myndigheterna fokusera på att minimera de negativa
87 effekterna av den nya lagstiftningen samt verka för att det uppföljande lagförslaget från
88 kommissionen, som syftar till att totalförbjuda alla former av blyammunition (med vissa undantag),
89 blir så bra som möjligt.

90

91 **Rovdjur**

92

93 I dag har Sveriges samtliga fem stora rovdjur – björn, varg, lodjur, järv och kungsörn – gynnsam
94 bevarandestatus. Det är positivt. Centerpartiet vill se livskraftiga rovdjursstammar av samtliga dessa
95 arter i Sverige. Samtidigt behöver rovdjurspolitiken ta större hänsyn till de människor som bor och
96 verkar i områden där det finns rovdjur. Konflikterna med människan har genom åren varit många och
97 framför allt har det berört vargstammen.

98

99 Centerpartiet vill slå vakt om de mål som antogs av riksdagen 2013; att de svenska rovdjuren ska
100 kunna uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus, samtidigt som tamdjurshållning inte påtagligt
101 försvåras och socioekonomisk hänsyn tas. I dag regleras vargförvaltningen i hög grad av att EU listar
102 vargen som strikt skyddad i art- och habitatdirektivet. Centerpartiets menar att vargstammens status
103 är så gynnsam att det skulle motivera en flytt av vargen från art- och habitatdirektivets bilaga 4 till
104 bilaga 5. Där skulle vargen fortsatt vara skyddad men möjligheten att vidta åtgärder, till exempel
105 skydds jakt, skulle öka.

106

107 Av riksdagsbeslutet från 2013 framgår att vargens referensvärde för gynnsam bevarandestatus ska
108 vara 170–270 individer för att uppnå minsta livskraftiga population. Trots det ser vi i dag en vargstam
109 som är betydligt större än så. Det är olyckligt och riskerar att skada förtroendet för politiken. Förra
110 året ställde sig Centerpartiet bakom ett tillkännagivande till regeringen, som betonade att det är
111 viktigt att riksdagens beslut om vargstammens storlek efterlevs i praktiken och att riksdagsbeslutet
112 om referensnivå för vargstammen från 2013 ligger till grund för Sveriges förvaltning av varg. Under
113 rådande omständigheter, med en mer förtätad vargpopulation i landet, ansågs därtill referensvärdet
114 behöva ligga i det nedre spannet om 170 individer. Centerpartiet kommer i riksdagen att fortsätta
115 framhålla tillkännagivandet gentemot regeringen så att partierna i regeringen och
116 Sverigedemokraterna skyndsamt levererar på sina egna uppmaningar.

117

118 Det är inte bara antalet vargar som spelar roll för att vi ska lyckas åstadkomma en balans mellan
119 vargstammen och berörda människor. T.ex. driver Centerpartiet sedan flera år tillbaka på för en ökad
120 gemensam förvaltning av den skandinaviska vargstammen. Det är enligt Centerpartiet en naturlig
121 ingång givet att den svenska vargpopulationen ständigt rör sig över gränsen mellan Norge och
122 Sverige. För att minska koncentrationen av rovdjur i det mellansvenska förvaltningsområdet vill
123 Centerpartiet se en ökad fördelning av vargstammen i Sverige (utanför den alpina regionen och

124 Gotlands län). Vi vill även att det ska gå att besluta om regionala förvaltningsplaner för att reglera
125 antalet vargar på regional nivå.

126

127 När vargstammen blir för stor ökar riskerna för allvarliga skador på renar, tamboskap och hundar. I
128 dessa fall kan det behöva bedrivas skydds jakt. Centerpartiet vill underlätta möjligheterna för
129 skydds jakt och bedömer att det finns en bred politisk acceptans för det. Sedan 2021 finns ett
130 tillkännagivande i riksdagen att det ska kunna fattas beslut om skydds jakt på ett helt revir. Det finns
131 även tillkännagivanden om att sekretessbestämmelserna ska ses över i samband med skydds jakt och
132 licensjakt. Hittills har nuvarande regeringen förhållit sig passivt.

133

134 **Viltövervakning**

135

136 Centerpartiet värnar svenskarnas kärlek till naturen; möjligheterna att röra sig fritt i skog och mark;
137 att kunna äta viltkött, bär och svamp från skogens skafferier. Tyvärr saknar inte denna livsstil hot. Ökat
138 resande och klimatförändringar ställer t.ex. ökade krav på vår viltövervakning och arbetet med att
139 bekämpa invasiva arter.

140

141 Rävens dvärgbandmask är ett exempel på en art och smittämne som kan göra enormt stor skada i
142 svenskarnas vardag om den får ordentlig spridning. Det är en parasit som förekommer lokalt i stora
143 delar av Europa och där räven är det vanligaste huvudvärdjuret. Även andra köttätande djur, till
144 exempel hund, katt, lodjur och mårddhund, kan bära på parasiten. I Sverige upptäcktes den först
145 gången 2011. Precis som anförs i en av motionerna har parasiten nyligen påvisats i Halland. Därefter
146 också i Dalarna. Längre tillbaka har den även påvisats i Småland, Västra Götaland och Södermanland.
147 Eftersom parasiten är mycket allvarlig om den förs över till människan behöver samhället ta den på
148 största allvar.

149

150 Partistyrelsen anser att kunskaperna om rävens dvärgbandmask generellt behöver öka. SVA håller
151 under 2021-2024 på att undersöka utbredningen av rävens dvärgbandmask genom att samla in
152 prover från rävar i hela landet. Resultaten från den studien blir väldigt intressant att följa eftersom
153 någon motsvarande övervakning inte har skett sedan 2014.

Att-satser från partistyrelsen

1. att Centerpartiet ska verka för att göra om älgförvaltningen till en flerartsförvaltning.

154

Förslag till beslut: Bifall

[6.22.1](#) att Centerpartiet verkar för att ska göra det tillåtet att förvara vapen i hus med anslutning till jaktmarken.

[6.22.2](#) att Centerpartiet verkar för att ska göra det tillåtet att förvara vapen i hus där nära släkting/föräldrar bor.

Förslag till beslut: Besvarad

[6.19.1](#) att Jaktförordningen på det hela taget bör ses över.

[6.19.2](#) att man bör begränsa antalet vargar både i Sverige och på lokal/regional nivå. Varför inte max 150 individer i Sverige och Norge?

[6.19.3](#) att det mellansvenska förvaltningsområdet inte kan vara hemvist för hela vargstammen.

[6.19.4](#) att det måste bli enklare att få tillstånd till skydds jakt.

[6.19.5](#) att de som söker och utför skydds jakt måste kunna sekretesskyddas eftersom det idag utsatt för hot och våld.

[6.19.6](#) att skydds jakt måste kunna innebära borttagande av hela revir.

[6.20.1](#) att införa en allmän jakttid på vitkindad gås i de delar av Sverige där arten är vanligt förekommande.

[6.20.2](#) att i lagstiftningen underlätta för möjligheterna att skydds jaga grågås, kanadagås och vitkindad gås på enskilt initiativ. Det bör enligt lagtexten vara möjligt att skydds jaga dessa arter om och när de utgör en sanitär olägenhet.

[6.20.3](#) att Sveriges kommuner serverar mer viltkött i sina verksamheter.

[6.24.1](#) att älgförvaltningsområdena ombildas till viltförvaltningsområden.

[6.24.2](#) att älgförvaltningsgrupperna ombildas till viltförvaltningsgrupper.

[6.24.3](#) att älgskötselområdena ombildas till viltskötselområden.

[6.24.4](#) att små älgskötselområde kan vara kvar som viltskötselområde.

[6.25.1](#) att EU gör en omtolkning av vad som är våtmark.

[6.25.2](#) att Naturvårdsverket gör en omtolkning av vad som är våtmark.

[6.25.3](#) att 100 metersregeln tas bort.

[6.26.1](#) att Centerpartiet arbetar för att man skyndsamt ska få ned den svenska vargstammen till det av riksdagen satta mål om max 270 vargar i vårt land.

[6.27.1](#) att jaktvårdslagets text kring suggor , ändras till "att suggor bör skjutas om de inte har diande kultingar".

[6.29.1](#) att kontrollen skärps vid införsel av hund och kattdjur till Sverige.

[6.29.3](#) att allmänheten informeras om de allvarliga konsekvenserna av att blir smittad.

Förslag till beslut: Avslag

[6.21.1](#) att Centerpartiet verkar för att älgjaktspremiären i södra Sverige skall ske den andra lördagen i oktober. Vad gäller jakten längre norrut överlåter jag detta med varm hand till kloka svear och norrlänningar att ha synpunkter på.

[6.23.1](#) att Centerpartiet verkar för att den ryska vargen klassas som invasiv art.

[6.28.1](#) att Centerpartiet verkar för att inrätta en skadefond för viltskador på grödor som orsakats av vildsvin, dovhjort och kanadagäss.

[6.29.2](#) att Centerpartiet startar en fond som gynnar forskning kring dvärgbandmasken.

157

158

159 Att-satser

160 [6.19.1](#) att Jaktförordningen på det hela taget bör ses över.

161

162 [6.19.2](#) att man bör begränsa antalet vargar både i Sverige och på lokal/regional nivå. Varför inte max
163 150 individer i Sverige och Norge?

164

165 [6.19.3](#) att det mellansvenska förvaltningsområdet inte kan vara hemvist för hela vargstammen.

166

167 [6.19.4](#) att det måste bli enklare att få tillstånd till skydds jakt.

168

169 [6.19.5](#) att de som söker och utför skydds jakt måste kunna sekretesskyddas eftersom det idag utsätt
170 för hot och våld.

171

172 [6.19.6](#) att skydds jakt måste kunna innebära borttagande av hela revir.

173

174 [6.20.1](#) att införa en allmän jakttid på vitkindad gås i de delar av Sverige där arten är vanligt
175 förekommande.

176

177 [6.20.2](#) att i lagstiftningen underlätta för möjligheterna att skydds jaga grågås, kanadagås och
178 vitkindad gås på enskilt initiativ. Det bör enligt lagtexten vara möjligt att skydds jaga dessa arter om
179 och när de utgör en sanitär olägenhet.

180

181 [6.20.3](#) att Sveriges kommuner serverar mer viltkött i sina verksamheter.

182

183 [6.21.1](#) att Centerpartiet verkar för att älgjaktspremiären i södra Sverige skall ske den andra lördagen i
184 oktober. Vad gäller jakten längre norrut överlåter jag detta med varm hand till kloka svear och
185 norrlänningar att ha synpunkter på.

186

187 [6.22.1](#) att Centerpartiet verkar för att ska göra det tillåtet att förvara vapen i hus med anslutning till
188 jaktmarken.

189

190 [6.22.2](#) att Centerpartiet verkar för att ska göra det tillåtet att förvara vapen i hus där nära
191 släkting/föräldrar bor.

192

193 [6.23.1](#) att Centerpartiet verkar för att den ryska vargen klassas som invasiv art.
194
195 [6.24.1](#) att älgförvaltningsområdena ombildas till viltförvaltningsområden.
196
197 [6.24.2](#) att älgförvaltningsgrupperna ombildas till viltförvaltningsgrupper.
198
199 [6.24.3](#) att älgskötselområdena ombildas till viltskötselområden.
200
201 [6.24.4](#) att små älgskötselområde kan vara kvar som viltskötselområde.
202
203 [6.25.1](#) att EU gör en omtolkning av vad som är våtmark.
204
205 [6.25.2](#) att Naturvårdsverket gör en omtolkning av vad som är våtmark.
206
207 [6.25.3](#) att 100 metersregeln tas bort.
208
209 [6.26.1](#) att Centerpartiet arbetar för att man skyndsamt ska få ned den svenska vargstammen till det
210 av riksdagen satta mål om max 270 vargar i vårt land.
211
212 [6.27.1](#) att jaktvårdslagets text kring suggor , ändras till "att suggor bör skjutas om de inte har diande
213 kultingar".
214
215 [6.28.1](#) att Centerpartiet verkar för att inrätta en skadefond för viltskador på grödor som orsakats av
216 vildsvin, dovhjort och kanadagäss.
217
218 [6.29.1](#) att kontrollen skärps vid införsel av hund och kattdjur till Sverige.
219
220 [6.29.2](#) att Centerpartiet startar en fond som gynnar forskning kring dvärgbandmasken.
221
222 [6.29.3](#) att allmänheten informeras om de allvarliga konsekvenserna av att blir smittad.
223
224

225 [6.19 Motion om skydds jakt.](#)

226 **Motionskrivare:** Jonas Dahlgren

227 Knivsta kommunkrets C-krets, UPPSALA C-dist

228 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

229

230 [Brödtext](#)

231 **Revidera lagen för jakt på varg i Sverige.**

232 Varg, *Canis lupus* på latin. Den svenska vargen är en art i familjen hunddjur som sedan längre tid
233 tillbaka har en väl dokumenterat förmåga att kunna orsaka stor skada hos bla. renägande samer. Det
234 finns mellan 100 000 – 200 000 Euroasiatiska vargar i världen. Det totala antalet vargar i
235 Skandinavien under inventeringsperioden 2019/20 beräknas till cirka 450 inkl. de vargar som dött
236 under samma period. Osäkerhetsfaktorn (konfidensintervallet) ligger mellan 356 och 585 vargar. Det
237 är en ökning i Sverige från 2019. 1977 dök den första vargen upp i Norrbotten och efter ett par år i
238 Värmland. Med hjälp av DNA-analyser har man kunnat konstatera att de invandrade vargarna kom
239 från den finsk-ryska vargpopulationen.

240 Det finns två typer av jakt på varg och det är licensjakt och skydds jakt. Om Naturvårdsverket
241 bedömer att licensjakt kan genomföras utifrån de premisser om gynnsam bevarandestatus de
242 fastställt delegeras rätten att besluta om licensjakt till Länsstyrelserna. När det gäller skydds jakt så
243 har Naturvårdsverket delegerat rätten att fatta beslut om jakt till Länsstyrelserna. Skydds jakt medges
244 för att förebygga och förhindra allvarliga skador på bla. renar.

245 Det finns också en möjlighet att skydda sina tamdjur genom paragraf 28 i Jaktförordningen. Alla får
246 försöka skrämja björn, varg, järv eller lo som angriper tamdjur eller om det finns skälig anledning att
247 befara ett sådant angrepp. Som synes finns det dels lagrum för tillstånd att skjuta, dels lagrum då
248 tillstånd saknas. Frågan som jag ställer mig, är hur bevisbördan går till för att påtala att det är en
249 andra gång vargen är i görningen. Hur ska man veta att det inte var första gången den var där? Ska
250 man stå och filma fåren tills att vargen slår till för att ha bevis på att det var en varg och att det var
251 första gången? Hur ska man veta att det är varg vid alla tillfällen? Hur ska man veta att det inte var
252 bonden själv som skadat tamdjuret för att kunna få dispens att skjuta varg? Om vargen nu slagit till
253 en gång, hur länge ska dispensen för avskjutning kunna gälla? Det kanske dröjer 2 år innan vargen
254 dyker upp igen. Vad gör man om man inte har något tillhygge om man är ute i skogen och stöter på
255 en varg? Vill statsmakterna vänta ut ett andra angrepp om det är en varg i tätbebyggt område?

256 Jag föreslår partistämman med text enligt ovan att:

257 [Att-sats](#)

258 [6.19.1](#) att Jaktförordningen på det hela taget bör ses över.

259 [6.19.2](#) att man bör begränsa antalet vargar både i Sverige och på lokal/regional nivå. Varför inte
260 max 150 individer i Sverige och Norge?

261 [6.19.3](#) att det mellansvenska förvaltningsområdet inte kan vara hemvist för hela vargstammen.

262 [6.19.4](#) att det måste bli enklare att få tillstånd till skydds jakt.

263 [6.19.5](#) att de som söker och utför skydds jakt måste kunna sekretesskyddas eftersom det idag utsätt
264 för hot och våld.

265 [6.19.6](#) att skyddsjakt måste kunna innebära borttagande av hela revir.

266 Yttrande Distrikt

267 Motionären lyfter flera viktiga frågor kring vargen och rovdjurspolitiken. Centerpartiets stämmor har
268 vid flera tillfällen behandlat liknande motioner och partiets ståndpunkter i vargfrågan kan kort
269 sammanfattas ungefär så här: En trovärdig rovdjurspolitik kräver en aktiv förvaltning med starkt
270 regionalt inflytande och ska ta hänsyn till de människor som lever och verkar i rovdjurstäta områden.
271 Det innebär bland annat ökade möjligheter att försvara sina husdjur och tamdjur mot
272 rovdjursangrepp och som ett första etappmål bör vargstammen begränsas till 170 individer. Ett mål
273 som en majoritet av riksdagen ställt sig bakom. Centerpartiet arbetar också för en effektivare
274 skyddsjakt, samförvaltning av vargstammen tillsammans med Norge och fortsatt licensjakt. Allt i syfte
275 att minska antalet vargar i områden där koncentrationen är som störst. Förutom dessa åtgärder vill
276 Centerpartiet öka stöden till RAS (Rovdjursavvisande stängsel) och även ersättning för röjning och
277 stängselunderhåll.

278 I vargdebatten sägs ofta att det bara är i Sverige som det är problem med vargstammen och
279 djurhållning, i övriga Europa påstås det fungera utan störningar. Men faktum är att
280 vargproblematiken ökar och finns i flera andra länder och frågan om vargens skyddsstatus
281 behandlades i EU-parlamentet i december 2022. Parlamentet antog då en text som betonar vikten av
282 en balanserad samexistens mellan människor, näringar och rovdjur på landsbygden. Man skriver
283 också att vargens skyddsstatus bör kunna ändras när bevarandestatus uppnås och att
284 samordningsstrategier mellan länderna ska uppmuntras.

285 Vargen har under senaste åren spritt sig söderut och det finns nu revir ända nere i Skåne. Den ökade
286 stammen finns alltså nu i södra halvan av landet, även om koncentration fortfarande är störst i
287 Mellansverige.

288 Motionärens yrkanden 1-3 behandlar frågor där redan mycket arbete pågår. Jaktförordningen som
289 helhet möjligen undantagen. Yrkandena 4-6 är mer konkreta förslag, och där finns säkert behov av
290 tydliga påtryckningar från politiken. När det gäller sekretess för utövare av skyddsjakt finns redan
291 sådan, förutom för jaktledare. Den bör kunna omfatta även dessa personer.

292 Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktsstämman besluta

293 Att anse motionens 1:a, 2:a och 3:e att-sats besvarad

294 Att bifalla motionens 4:e, 5:e och 6:e att-sats

295 Distriktsstämman beslutade

296 Att anse motionens 1:a, 2:a och 3:e att-sats besvarad

297 Att bifalla motionens 4:e, 5:e och 6:e att-sats

298 [6.20 Gässen ska jagas och ätas!](#)

299 **Motionsskrivare:** Jonas Naddebo

300 Stockholms Stad C-krets, STOCKHOLMS STAD C-dist

301 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

302

303 Brödtext

304 Europas populationer av vilda gäss har ökat i stor omfattning, till stor del som en följd av EU:s
305 jordbrukspolitik. Flera arter gynnas betydligt av det moderna jordbrukslandskapet. I Sverige har
306 bland annat populationen av grågäss och vitkindade gäss ökat markant med en rad problem som
307 följd.

308 För den spannmålsodlande lantbrukaren kan det idag innebära att stora ekonomiska värden går till
309 spillo när gäss, som många gånger uppträder i hundratal och till och med tusental, väljer dennes
310 veteåkrar som matplats vid sina födosök. Gässen äter helt enkelt upp vår mat.

311 I en stad som Stockholm märks det ökade antalet gäss främst genom förorenade stränder och parker
312 och försämrade vattenkvalitet vid våra strandbad. Resultaten från vattenprovtagning vid Stockholms
313 strandbad sommaren 2022 visar att 36 procent av alla prover uppvisar ett avvikande resultat. 43
314 prover av 317 dömde ut vattnet som otjänligt med avrådan från att bada som följd. Detta på grund
315 av att vild sjöfågel, i första hand kanadagäss och vitkindade gäss, uppträder i stora antal kring våra
316 badstränder och förorenar vattnet med sin avföring.

317 För stora gässpopulationer hotar dessutom våra ekosystem då viktiga vassar försvinner på grund av
318 för hårt betestryck i vissa sjöar. Dessutom är stora gåspopulationer en fara för flygsäkerheten –
319 kollisioner med gäss har och kan orsaka flyghaverier.

320 Vi behöver en mer generell jakt på vilda gäss för att bromsa och minska de ökande populationerna.
321 Gäss kan många gånger flyga långa sträckor i sitt sökande efter föda vilket medför att de inte sällan
322 uppehåller sig i olika områden långt ifrån varandra under ett och samma dygn. Dessutom är gäss
323 flyttfåglar som emigrerar långt utanför Sveriges gränser under vinterhalvåret. Därför kommer det att
324 behövas krafttag på nationell nivå och kanske också en gemensam förvaltning tillsammans med
325 andra EU-länder för att möta framtidens utmaningar med fortsatt ökande populationer.

326 Det finns dock hinder för en ökad jakt. Lagstiftningen släpar efter, dels finns ingen allmän jakttid på
327 vitkindad gås trots en ökad population, dels har skyddsjakten som får utövas på enskilt initiativ
328 försvårats – trots att gässpopulationerna vuxit. Tidigare fick gäss som var en sanitär olägenhet
329 skyddsjagas, idag behöver fåglarna utgöra en hälsorisk vilket försvårar möjligheten för skyddsjakt.
330 Här måste riksdag och regering göra en förändring som förenklar möjligheterna till jakt på gäss.

331 Samtidigt som det nationella måste leverera finns det åtgärder att genomföra också på lokal nivå.
332 Bland annat att höja statusen för kött från vild gås. Varje dag serveras tusentals måltider runt om i
333 Sveriges kommuners verksamheter och potentialen att servera mer närproducerad svensk mat och
334 mer viltkött – däribland vild gås – är stor. Viltkött är klimatsmart, näringsrikt och fritt från antibiotika
335 och färgämnen. Det vill vi se mer av på tallriken.

336 Att-sats

337 [6.20.1](#) att införa en allmän jakttid på vitkindad gås i de delar av Sverige där arten är vanligt
338 förekommande.

339 [6.20.2](#) att i lagstiftningen underlätta för möjligheterna att skyddsjaga grågås, kanadagås och
340 vitkindad gås på enskilt initiativ. Det bör enligt lagtexten vara möjligt att skyddsjaga dessa
341 arter om och när de utgör en sanitär olägenhet.

342 [6.20.3](#) att Sveriges kommuner serverar mer viltkött i sina verksamheter.

343 Yttrande Distrikt

344 Motionärens förslag kopplar ihop frågan om viltförvaltning och jakt på sjöfågel med påverkan
345 stadens vattenkvalitet med ambitionen att stärka livsmedelsförsörjningen, särskilt vad avser hållbar
346 råvara till offentliga måltider inom exempelvis skolan, äldreomsorg etc.

347 Distriktsstyrelsen delar i huvudsak motionärens problembild att alltför för stora koncentrationer av
348 större fåglar medför negativa effekter inte minst vad gäller nedsmutsning av vatten, stränder och
349 gräsmattor, som går ut över det rörliga, livsbejakande friluftsliv våra invånare sätter stort värde på.
350 Samtidigt vill distriktsstyrelse framhålla att förekomsten av många sjöfåglar, inte minst gräsand,
351 svanar, viggas, skrakar, häger mm i Stockholms sjöar och havsvikar, är uppskattat av många invånare
352 och ger möjlighet till både estetiska, ekologiska och sociala aktiviteter och värden. Möjligheten att
353 iakta natur och djur har positiv inverkan på välmåendet och stadsbilden, att exempelvis mata fåglar
354 uppfattar många som stimulerande och kan vara ett bra sätt att öka exempelvis barnens kännedom
355 om naturvärden. Generellt bör ekologisk mångfald – även i staden – ses som ett positivt värde, även
356 om naturligtvis skadedjur och djurbestånd som har annan negativ påverkan måste bekämpas eller
357 förvaltas till lämplig nivå. Med detta sagt är det oacceptabelt att badmöjligheterna i Stockholm måste
358 stängas på grund av kraftigt ökade populationer av vissa fågelarter.

359 Distriktsstyrelsen delar också motionärens bedömning att en efterfrågan på köttet från vilt som idag
360 jagas otillräckligt, är en viktig nyckel för att få rätt dimensionering på jakten för att kunna reglera
361 bestånden till lämpliga nivåer. Detta förhållningssätt är också tillämpligt på skarv, som är ett stort
362 problem i skärgården och våra större insjöar, men som även har blivit ett önskat men allmänt
363 förekommande inslag runt Stockholms kajer och stränder. Rökt skarvkött ätes på Åland och anses
364 vara en delikatess. Även säl kan och bör ätas för att stödja en bättre viltförvaltning.

365 Ytterligare en aspekt förtjänar att lyftas, nämligen att nyttjande av kött från vildgås, liksom kött från
366 vildsvin, skarv och säl, bidrar till en bredare och mer hållbar matkultur, som både leder till mer
367 sofistikerade smakupplevelser, högre status och respekt för matråvara substituerad av mer
368 miljöbelastande livsmedelsråvaror såsom nötkött mm. Möjligheten att knyta an till ett
369 kulturhistoriskt arv ska inte ringaktas, samtidigt som den industrialiserade synen på mat balanseras.

370 Att ändra matvanor är inte lätt, och särskilt inte mot bakgrund av hur starka kommersiella intressen
371 som upprätthåller dagens matkultur. Offentlig sektor kan dock gå i spetsen, såväl genom sin
372 upphandling som genom stöd till livsmedelsinnovation. Här är Södertälje kommun en förebild, som
373 genom det omfattande och mångåriga projektet Matlust bidragit till en kraftig ambitionshöjning i
374 den offentliga maten, men också genom sitt stöd till hållbar livsmedelsförädling, innovation och
375 företagsutveckling. Flera exempel på livsmedelsprodukter som utvecklats inom ramen för Matlust
376 har bidragit till ökad användning och acceptans för livsmedelsråvara som tidigare varit svår att hitta
377 avsättning för och därför kasserats. Det gäller exempelvis braxenfärs, produkter baserade på
378 värphöns, glass på ostvassla och fallaffel på den hållbara kulturgrödan åkerböna.

379 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionen. Samt att uppdra till
380 distriktets delegation att även yrka på

381 Att uppdra till Centerpartiet i Stockholms stadshus att i relevanta kommunala riktlinjer
382 tydliggöra förhållningssätt till främjande av ekologisk mångfald och god natur- och viltvård med
383 tydliga åtgärdstrappor mot skadedjur, invasiva arter, och naturligt förekommande arter med
384 omfattande negativ extern påverkan.

385 Att uppdra till Centerpartiet i Stockholms stadshus att verka för att djurliv och biologisk
386 mångfald i naturområden, skogar, parker och vatten synliggörs för allmänheten genom fler
387 informationstavlor, digitala guider mm.

388 Att uppdra till Centerpartiet i Stockholms stadshus att verka för att Stockholms stad
389 undersöker möjligheterna att stärka sin samverkan med Södertälje kommun, Region Stockholm och
390 andra aktörer för att främja livsmedelsinnovation och upphandlingsmodeller som stödjer en
391 avsättning av kött och förädlade produkter från kanadagås, vitkindad gås, grågås, skarv och annat vilt
392 som behöver en ökad jakt.

393

394 [6.21 Älgjaktspremiär på en lördag](#)

395 **Motionsskrivare:** INGEMAR Einarsson

396 KALMAR C-krets, Kalmar län C-dist

397 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

398

399 [Brödtext](#)

400 Jakt är en del av landsbygdkulturen. Att underlätta och göra det roligt för fler att jaga är därför
401 angeläget för den som värnar om landsbygden, men också för de nyttor som jakten ger samhället i
402 stort.

403

404 Antalet jägare minskar i landet. Orsakerna är säkert många, andra fritidsintressen lockar, familj och
405 arbetsliv ställer krav. Tröskeln in i jakten har också blivit högre genom pengarna; tyvärr har höga
406 arrendepriiser blivit ett hinder för många. Kravet på jägarexamen är i allt väsentligt positivt men kan
407 för många bli ett hinder, då av kostnadsskäl men även exempelvis genom att någon kursverksamhet
408 inte finns i närheten där man bor.

409 Det är viktigt att det finns en folklig förankring kring jakten, detta för att vinna den "ickejagande"
410 befolkningens förståelse men också för viltvården och för att samspelet mellan jakt och jord- och
411 skogsbruk skall fungera. Om jakt endast kommer att bedrivas av de mest hängivna och av
412 penningstarka utländska gästjägare, då kommer mycket att gå förlorat.

413

414 Älgjakten är för de flesta jägare en höjdpunkt. Tidigare startade älgjakten i södra Sverige den andra
415 måndagen i oktober men från 2021 är det ett fast datum den 8 oktober. När man ändrade tycker jag
416 att man borde ändrat så att jakten alltid startar på en lördag. Arbetslivet ställer allt högre krav och
417 för många är det möjligt att jaga först när det blir helg. Med mindre älgstammar har det blivit
418 vanligare med så kallad avlysningsjakt, det vill säga att ett visst antal älgar får skjutas inom ett större
419 geografiskt område. Hur roligt är för "helgjägaren" som förberett sig för älgjakt och kanske betalat
420 ett högt jaktarrende om kvoten är fylld redan inför den första helgen?

421

422 [Att-sats](#)

423 [6.21.1](#) att Centerpartiet verkar för att älgjaktspremiären i södra Sverige skall ske den andra lördagen
424 i oktober. Vad gäller jakten längre norrut överlåter jag detta med varm hand till kloka svear
425 och norrlänningar att ha synpunkter på.

426 [Yttrande Distrikt](#)

427 Motionen lyfter flera argument för att älgjakten ska starta den andra lördagen i oktober, i södra
428 Sverige, istället för som idag den 8 oktober.

429 Distriktsstyrelsen delar i stort motionärens argument för detta. Distriktsstyrelsen vill också lyfta att
430 en start på en lördag kan ha en positiv inverkan på Sveriges ekonomi, färre som tar ledigt i
431 arbetsveckan för att jaga bör innebära fler arbetade timmar.

432 Samtidigt noterar distriktsstyrelsen att det finns goda argument för att skjuta älgjaktspremiären
433 framåt. Några av argumenten är att:

434 - Brunsten är mer troligt över om jakten startar lite senare (vilket bör gynna älgens reproduktion).

435 - Det allt varmare klimatet gör att jaktlagen lättare kan ta hand om köttet om jakten startar
436 senare. Tillgången på (dyra) kylrum blir då inte avgörande för om jägare ska ha råd att jag älg.

437 Centerpartiet i Kalmar län rekommenderar partistämman besluta:

438 Att älgjaktspremiären i södra Sverige ska ske den tredje lördagen i oktober.

439 [6.22 Låt Vapenägare förvara Jaktvapen i hus med anslutningen till
440 jaktmarken.](#)

441 **Motionskrivare:** Anders Danielsson

442 OSKARSHAMN C-krets, Kalmar län C-dist

443 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

444

445 [Brödtext](#)

446 Idag är måste jaktvapensägare förvara sina jaktvapenägare förvara sina vapen på den adress där hen
447 är folkbokförd. Det är inte tillåtet att förvara dem hemma hos föräldrar eller på ett annat sätt i hus
448 som har anslutning till jaktmarken. Det gör det omständligt för jaktvapenägaren och utgör en onödig
449 säkerhetsfara när vapen ska transporteras mellan folkbokföringsadress och de hus i anslutning till
450 jaktmarken.

451 [Att-sats](#)

452 [6.22.1](#) att Centerpartiet verkar för att ska göra det tillåtet att förvara vapen i hus med anslutning till
453 jaktmarken.

454 [6.22.2](#) att Centerpartiet verkar för att ska göra det tillåtet att förvara vapen i hus där nära
455 släkting/föräldrar bor.

456 [Yttrande Distrikt](#)

457 I motionen föreslås att vapenägare skall tillåtas att förvara sina vapen på annan adress än där
458 personen är folkbokförd.

459 Bestämmelserna för förvaring av vapen och ammunition regleras i vapenlagens 5:e kapitel.
460 Huvudregeln är att vapnen alltid skall förvaras hos tillståndshavaren. Om det föreligger särskilda skäl
461 kan undantag dock göras. Ansökan om "förvaring hos annan" görs hos polisen och är tidsbegränsat
462 till max tre år. Person som flyttat hemifrån för studier eller arbete på annan ort nämns i förarbetena
463 till lagen som ett möjligt exempel på särskilda skäl.

464 Distriktsstyrelsen anser att vapenägande skall vara förenat med stort ansvar och att säkerheten vid
465 förvaring av vapen är viktig. Vi ser det även som viktigt för polisen att veta på vilken adress vapnen
466 kan förväntas förvaras samt att samma krav, på förvaringens säkerhet, ställs som om förvaring skett i
467 den egna bostaden. Vi bedömer det därför som rimligt att särskilt tillstånd för förvaring hos annan
468 även fortsättningsvis krävs. Däremot ser vi positivt på att verka för en förändring som innebär en
469 förenkling av att uppnå särskilda skäl för förvaring hos annan.

470 Centerpartiet i Kalmar län rekommenderar partistämman besluta:

471 Att besvara att-sats 1 och 2.

472 Att Centerpartiet verkar för att "vapenförvaring hos annan" underlättas.

473 [6.23 Klassa vargen som invasiv art](#)

474 **Motionskrivare:** Christer Gustafsson

475 Sala C-krets, VÄSTMANLAND C-dist

476 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

477

478 Brödtext

479 Uppfattningen om vargen delar befolkningen. Vi har människor som i största allmänhet tycker att det
480 vore kul att kunna åka iväg och se och höra någon varg någon gång, men inte precis där man bor
481 förstås. Det finns jägare som inte vill ha sina jakthundar dödade, eftersom vargen aktivt letar upp och
482 dödar hundar. Det finns fårägare som fått stora delar av besättningen dödade av varg och den
483 kvarvarande flocken så traumatiserad att man inte längre kan använda vallhund. Det är numera
484 välkänt att inget rovdjursstängsel fungerar för att hålla ute en vargflock - fåren får panik och spränger
485 sönder stängslet. I vargtäta områden kan man behöva ta in sina hästar varje natt, året om, för att
486 inte riskera att hästarna får panik och skenar iväg och skadar sig. Det finns också människor som i
487 största allmänhet tror att vargen är utrotningshotad och att den skulle vara viktig för den biologiska
488 mångfalden.

489 Vargen är världens näst vanligaste rovdjur efter rödräven och är helt ohotad som art. I
490 människotomma områden fyller vargen en viktig funktion som toppredator, tex. i Sibirien och i de
491 stora amerikanska nationalparkerna. I befolkade områden däremot så har människan och vargen
492 aldrig fungerat tillsammans, inte någonsin i historien. Människan och vargen upptar samma nisch
493 som toppredator. Vargen har ingen "naturlig rädsla" för människor eller för något annat djur. Utan
494 vapen skulle även människor vara tänkbara byten för en vargflock, men genom människans jakt med
495 vapen lär sig vargen snabbt att undvika människor.

496 Vargen är inte särskilt snabb, inte i närheten av tex. ett lodjur och vargen, särskilt den stora ryska
497 vargen, har specialiserat sig på att jaga i flock och döda stora och relativt långsamma djur som älgar.
498 Eftersom vargen förökar sig mycket snabbare än älgar gör så kommer vargen, om den får föröka sig
499 fritt, att äta upp alla älgar som finns i ett område. En vargflock som äter 75 älgar på ett år gör alltså

500 rent på alla älgar inom 15 000 ha (1½ kvadratmil) om man räknar med en normal älgtäthet om 5 per
501 1000 ha. Sedan kommer vargflockarna att dra vidare till nya områden. Om flocken inte hittar ny mat
502 så kommer vargarna att börja döda varandra. Att bli dödad av en annan varg är den vanligaste
503 dödsorsaken för en varg i de amerikanska nationalparkerna där antalet vargar har nått taket. Det här
504 leder knappast till någon biologisk mångfald. Innan det går så långt är det ett par andra saker som
505 händer i svensk natur. Djurbönder får nog av angreppen och slutar med betesdjur vilket minskar den
506 mycket stora biologiska mångfalden som finns på betade ängsmarker och hagar. Två arter ökar,
507 nämligen räv och korp som överlever vintrarna i högre grad om det finns älgkadaver att leva på.
508 Detta ökar predationen av små rovdjur som vesslor och skogsfågel som tjäder och orre, som alltså
509 minskar. Varg i skogen leder inte till någon biologisk mångfald, snarare tvärtom.

510 Det pratas ibland om en svensk vargstam. Sanningen är dock att det inte finns någon "svensk"
511 vargstam - det som finns är ryska vargar. Den ryska vargen uppfyller de flesta av kriterierna för en
512 invasiv art. Den ställer till problem som liknar dem med mink och mårhund, fast värre. Den ökar
513 ohämmat om den inte jagas. Den ställer till ekonomiska och sociala problem och den minskar den
514 biologiska mångfalden.

515 [Att-sats](#)

516 [6.23.1](#) att Centerpartiet verkar för att den ryska vargen klassas som invasiv art.

517 [Yttrande Distrikt](#)

518 **Redaktionell ändring av motionärens att sats- Jag yrkar att Centerpartiet verkar för att vargen**
519 **klassas som invasiv art. (ordet ryska ska tas bort)**

520 Distriktets yttrande:

521 Predator = djur som lever av predation, d.v.s. ett djur som dödar och äter andra djur. Vargen
522 är ett bra exempel som predator på bland annat klövvilt.

523 Invasiva arter - EU har listat ett flertal invasiva arter, främst växter men också några djur.
524 Bland arter i Sverige nämns t.ex. jätteloka och mårhund. Växter som blomsterlupin och
525 parkslide samt djur som mördarsnigel och mink är ännu inte listade men anges som
526 problematiska arter. De kan skada våra ekosystem allvarligt och spridningen bör begränsas
527 men de omges ännu inte av olika förbud.

528 **Bakgrundsbeskrivningen**

529 Motionärens bakgrundsbeskrivning av problematiken med varg stämmer väl med
530 erfarenheterna från många lantbrukare och jägare. Beskrivningen kan utvecklas ännu mera,
531 men här räcker det för att det önskvärda budskapet ska nå fram.

532 Uppfattningen om vargens vara eller icke vara borde inte vara så tudelad som den på olika
533 håll är. Där katastrofen för den enskilde djurhållaren och dennes djur inträffat är
534 uppfattningarna inte längre åtskilda. Så är heller inte fallet där jägare, motionärer,
535 bärplockare m.fl. upplevt sig hotade eller där betesmarker vuxit igen.

536 **Ställningstagande**

537 Motionären påpekar de risker och skador som följer i vargens spår, inte minst för klövvilt,
538 lantbrukens djur och den biologiska mångfalden.

539 Distriktets uppfattning är att vi bör värna om den biologiska mångfalden samt skydda andra
540 djurarter i svensk natur, våra tamdjur och därav våra lantbruksföretag, renhållande samer
541 och vår livsmedels-produktion.

542 **Bifall:** Att verka för att vargen klassas som en invasiv art öppnar dörren för införande av de
543 förbud och begränsningar som krävs för att uppnå balans i och för naturen.

544 [6.24 Flerviltförvaltning](#)

545 **Motionsförfattare:** Jan Engholm

546 VADSTENA C-krets, ÖSTERGÖTLAND C-dist

547 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

548

549 [Brödtext](#)

550 När man 2012 införde älgförvaltningsområden och älgförvaltningsgrupper decentraliserade man ut
551 bestämmandet av avskjutningen av älg från länsstyrelserna till ovanstående grupper. Länen skulle
552 delas in i älgförvaltningsområden som skulle medge en avskjutning om minst 10 vuxna älgars årlig
553 avskjutning var riktlinjerna från Naturvårdsverket om inte särskilda skäl fanns för mindre områden.
554 Områdena skulle styras av en förvaltningsgrupp bestående av 3 markägarerepresentanter och 3 jägare.
555 På detta sätt skulle besluten fattas närmare de som var berörda. De som inte ingick i något
556 älgskötselområde skulle fortfarande få sin licenstilldelning från länsstyrelsen. De områden som inte
557 tillhörde något älgskötselområde eller licensområde skulle fortfarande få max 5 dagars kalvjakt. I
558 dagsläget har älgstammen skjutits ned så kraftigt att fler älgskötselområden kommer under 10 vuxna
559 älgars gränsen och då riskerar att få upphöra eller gå ihop med något angränsande område och då
560 risken att den lokala förankringen och det samarbete man byggt upp försvinner.

561 Älgstammen har minskat så mycket att på vissa håll ställer man in jakten vilket är beklagligt eftersom
562 det är en av årets höjdpunkter för många människor. Trots den minskade älgstammen har
563 skogsskadorna fortsatt att öka och ligger på för hög nivå enligt de inventeringar av skogsskador som
564 årligen sker vilket visar att det inte bara var älgerna som var den stora skadegöraren utan att andra
565 viltarter också påverkar skogen.

566 Det är därför dags att man gör om älgförvaltningsområden och älgförvaltningsgrupper till
567 viltförvaltningsområden och viltförvaltningsgrupper där man betraktar allt vilt och de skador de
568 förorsakar. Flera länsstyrelser har redan börjat diskutera flerviltförvaltning. Svenska Jägareförbundet
569 håller också på att arbeta kring detta. I linje med detta bör också älgskötselområdena göras om till
570 viltskötselområde.

571 Vid flerviltförvaltning är det viktigt med den lokala kännedomen och den lokala förankringen genom
572 att man behåller de små älgskötselområdena. På detta sätt får man en helhet i viltförvaltningen från
573 länsstyrelse till lokal nivå med viltförvaltningsdeligation – viltförvaltningsområde och
574 viltskötselområde. På lokal nivå finns nu på fleraällen viltvårdsområdesföreningar, som är en
575 sammanslutning av ett antal fastigheter. Dessa områden är fastställda av länsstyrelsen.

576 [Att-sats](#)

577 [6.24.1](#) att älgförvaltningsområdena ombildas till viltförvaltningsområden.

578 [6.24.2](#) att älgförvaltningsgrupperna ombildas till viltförvaltningsgrupper.

579 [6.24.3](#) att älgskötselområdena ombildas till viltskötselområden.

580 [6.24.4](#) att små älgskötselområde kan vara kvar som viltskötselområde.

581 Yttrande Distrikt

582 Motionären pekar på att sedan nuvarande organisation för förvaltning av älgstammarna sjösattes
583 2012 har förutsättningarna förändrats på ett genomgripande sätt. Nya jaktbara stammar av bland
584 annat dovhjort och vildsvin har tillkommit på många ställen, samtidigt som älgstammarna på många
585 håll minskat. Det finns därför starka skäl att bredda nuvarande älgförvaltningsområdets uppdrag till
586 att omfatta fler viltstammar. Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla
587 motionen.

588 [6.25 Blyhagel i våtmarker](#)

589 **Motionskrivare:** Jan Engholm

590 VADSTENA C-krets, ÖSTERGÖTLAND C-dist

591 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

592

593 [Brödtext](#)

594 1994 fick vi ett blyhagelförbud i de våtmarker som Ramsarkonventionen pekar ut som CW
595 (Convention of Wetlands) områden och därför särskilt känsliga områden ur fågelperspektiv. Det var
596 då lätt att veta vad som var en mark som då var berörd av förbudet. Detta förbud respekterades av
597 jägarna i stort. Det fanns dock kanske någon äldre jägare som slutade jaga sjöfågel på grund av att
598 deras gevär inte var avsedda för stålhagel och det var svårt att få tag i alternativhagel.

599 Detta blyhagelförbud utökades 2006 till att gälla alla att använda ammunition i form av blyhagelvid
600 jakt på våtmarker. Den 16/2 2023 utökades på ett EU direktiv till att omfatta ett område av 100 m
601 kring våtmarkerna som ska omfattas av detta förbud. Med den definition som Naturvårdsverket har
602 på våtmark den 24/2 2023, se nedan, kommer var och varannan jägare att bli lagbrytare efter en
603 regnskur. Man har inte ens rätt att ha blyhagel i fickorna.

604 Det nya förbudet använder samma definition av våtmarker som beskrivs i Ramsarkonventionen
605 (konventionen om våtmarker av internationell betydelse från 1971).

606 Definitionen återges i EU-förordningen:

607 "Med våtmark avses sumpmarker, kärr, torvmossar eller vattenområden, oavsett om de är naturliga
608 eller konstgjorda, permanenta eller tillfälliga eller består av vatten som är stillastående eller
609 rinnande, sött, bräckt eller salt, inbegripet havsområden med ett djup vid lågvatten som inte
610 överstiger sex meter."

611 Förbudet enligt EU-förordningen omfattar därmed fler våtmarkstyper än tidigare och därtill kommer
612 buffertzonen på 100 meter. Även om det inte är klarlagt exakt vilka ytor som omfattas innebär detta
613 en betydande utvidgning och att mycket större ytor omfattas, jämfört med det tidigare nationella
614 förbudet.

615 Stålhagel är inget bra alternativ varken vid skogsjakt eller fjälljakt på grund av rikoschettrisken, stål i
616 timret och sämre dödande verkan. Många gevär klarar heller inte att skjutas med
617 stålhagel. Förnärvarande är det svårt att få tag på bra alternativ till bly och stål och de alternativ som
618 finns på marknaden finns i ett begränsat sortiment av grovlekar.

619 Det är därför viktigt att Naturvårdsverket gör en annan tolkning av våtmarksbegreppet så att de
620 svenska jägarna kan fortsätta jaga utan att riskera bli lagbrytare. När vi gick med i EU lovades att den
621 svenska jakten inte skulle påverkas.

622 [Att-sats](#)

623 [6.25.1](#) att EU gör en omtolkning av vad som är våtmark.

624 [6.25.2](#) att Naturvårdsverket gör en omtolkning av vad som är våtmark.

625 [6.25.3](#) att 100 metersregeln tas bort.

626 [Yttrande Distrikt](#)

627 Motionären tar i sin motion upp den numera gamla problematiken med förbud mot blyhagel i
628 ammunition vid jakt i våtmarker. Problemet handlar i hög utsträckning om att de stålhagel som
629 istället finns till buds både sliter på vapen, innebär större risker för rikoschetter och orsakar skador i
630 sågverk när de fastnat i träd som avverkas och körs till industri. Motionären uttrycker samtidigt
631 förståelse för att blyhagel inte ska användas vid jakt över vatten och våta marker. Det nu akuta
632 problemet är enligt motionären att definitionerna av våtmarker nu riskerar att bli mycket otydliga i
633 och med att nya EU-direktiv införs. Distriktsstyrelsen delar motionärens oro för otydligare regelverk,
634 som dessutom inte är anpassat efter faktiska förhållanden.

635 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionen.

636 [6.26 Den svenska vargstammen](#)

637 **Motionskrivare:** Jan Engholm

638 VADSTENA C-krets, ÖSTERGÖTLAND C-dist

639 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

640

641 [Brödtext](#)

642 Våra förfäder lyckades en gång i tiden utrota den svenska vargstammen.

643 Nu har vår riksdag bestämt att vi ska ha max 270 vargar i vårt land eftersom vargen tillhörden
644 ursprungliga faunan.

645 Enligt Naturvårdsverkets inventeringar hade vi vintern 20/21 395 vargar och vintern 21/22 460
646 vargar. Vargstammen hade alltså ökat med 65 på ett år. Vid årets licensjakt på varg delades det ut 75
647 vargar att skjuta i 12 olika revir. När licensjakten avslutades den 15/2 hade man bara skjutit 57 vargar. I
648 6 revir sköt man den tilldelning man fått. I 5 revir avbryts jakten av lite olika anledningar innan man
649 skjutit tilldelningen.

650 I Östergötland har vi nu 1 etablerat revir, Långboden mellan Roxen och Finspång, och ett andrarevir
651 håller på att bildas i sydvästra länsdelen. Varg från Långboden har utvandrat till Skåne och bildat revir
652 där.

653 Vargen utgör ett hot mot att bedriva boskapsskötsel vilket gör att det öppna kulturlandskapet
654 med ängar och hagar, som i slår vakt om, kommer att buskas igen. Ingen djurägare vill riskera att få
655 sin husdjur skadade och dödade av vargen

656 På många håll ställer man också in jakten för att man inte vill få sin hund skadad eller dödat av
657 varg. Inställd jakt kan leda till att antalet trafikolyckor med vilt öka och skador på mark och skog kan
658 öka.

659 Det hjälper inte med att det betalas ut ersättning för de skador som vargen ställer till med. Man kan
660 också få hjälp för att förebygga skador som vargen ställer till med. Det är en stor tragedi för
661 djurägarna att mista sina husdjur till vargföda. Det är också svårt att sätta upp tillräckligt säkra
662 stängsel för att stänga ute vargen. Många betengränsar till sjöar och vattendrag där det svårt att
663 hålla staket.

664 [Att-sats](#)

665 [6.26.1](#) att Centerpartiet arbetar för att man skyndsamt ska få ned den svenska vargstammen till det
666 av riksdagen satta mål om max 270 vargar i vårt land.

667 [Yttrande Distrikt](#)

668 Det är av riksdagen beslutat om mål om 170 vargar i Svergie, varför motionen skulle leda till fler
669 vargar vilket inte är önskvärt.

670 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att anse motionen besvarad.

671 [6.27 Förändring av jaktvårdslagen kring vildsvin](#)

672 **Motionskrivare:** Mirjam Johansson

673 SÄVSJÖ KOMMUN C-krets, Jönköpings län C-dist

674 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

675 Sven Andersson, Jönköpings läns distrikt , Sävsjö kommun

676 [Brödtext](#)

677

678 Vildsvinstammen ökar hela tiden och är stora problem för jordbruket i form av uppbökade åkrar och
679 förstörda vallar.

680

681 Det kostar lantbrukarna , svenska samhället och ger trafikskador för cirka 2 miljarder per år.

682

683 Vi vill förändra mentaliteten för jägarna genom att ändra texten i jaktvårdslagen till att " suggor bör
684 skjutas om de inte har diande kultingar."

685

686 [Att-sats](#)

687 [6.27.1](#) att jaktvårdslagens text kring suggor , ändras till "att suggor bör skjutas om de inte har
688 diande kultingar".

689 [Yttrande Distrikt](#)

690

691 Vildsvinen begränsar möjligheten till lönsam drift i jordbruket och ställer till problem för såväl
692 villaägare som fotbollsföreningar.

693 Förslaget bidrar till minskad reproduktionsförmåga för vildsvinen.

694

695 **Distriktsstyrelse föreslår att bifalla motionen**

696 Distriktsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag

697

698 [6.28 Inrätta viltskadefond](#)

699 **Motionsskrivare:** JÖRGEN Andersson

700 Lilla Edet C-krets, Västra Götaland Västra C-dist

701 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

702 Eva Andersson, Lerum VG Västra

703 [Brödtext](#)

704 Fastighetsägare drabbas årligen av stora skador på sina grödor på grund av vilt. Framförallt är det
705 den ökade tillgången på vildsvin och dovhjort.

706 **Ökad andel av lantbruksföretagen har viltskador**

707 Av de lantbrukare som odlar spannmål, trindsäd eller oljeväxter hade närmare 54 % viltskador i en
708 eller flera av grödorna, jämfört med 38 % under 2014. Av odlare av mat- och stärkelsepotatis
709 beräknas att 26 respektive 39 % hade viltskador under 2020, vilket är betydligt mer än för sex år
710 sedan. Siffran för odlare av slåttervall var 30 %, en ökning med 50 % jämfört med 2014.

711 I Södermanlands län var det nästan 80 % av lantbrukarna som odlar spannmål, trindsäd eller
712 oljeväxter som hade viltskador. Även i Kronobergs och Blekinge län var det en mycket hög andel som
713 redovisade viltskador, 71 respektive 75 %.

714 **Vildsvin orsakade störst skada**

715 Vildsvin var det djurslag som orsakade störst skada i alla grödor förutom i vårraps. Där var det istället
716 dovhjort som orsakade mest skada. I både höst- och våroljeväxter var hjortar och älg sammanlagt ett
717 större bekymmer än vildsvin, men i princip i alla andra grödor stod vildsvin för mer än 50 % av
718 viltskadorna.

719 **Skador av gäss, svanar och tranor ökar också**

720 Många lantbrukare har berättat om allt större flockar av gäss, sångsvanar och tranor som trampar
721 ner och äter av grödorna. Trots intensivt arbete med skrämseleordningar ökade de sammanlagda
722 skadorna i höstvetet av dessa fåglar med 66 % mellan 2014 och 2020, för landet som helhet.

723 Lokalt kan skördeförlusten vara total samtidigt som det för en mindre markägare är i stort sett
724 omöjligt att genom jakt påverka mängden vilt.

725 Eftersom varken vildsvin, dovhjort eller kanadagäss går under beteckningen "fredat vilt", där
726 möjligheter finns för att söka ersättning hos länsstyrelsen, så anser vi motionärer att det behövs en
727 skadefond för viltskador så det är ekonomiskt möjligt att bedriva lantbruk även i områden med
728 mycket vilt.

729 [Att-sats](#)

730 [6.28.1](#) att Centerpartiet verkar för att inrätta en skadefond för viltskador på grödor som orsakats av
731 vildsvin, dovhjort och kanadagäss.

732 [Yttrande Distrikt](#)

733 DS föreslår att motionen skall anses besvarad med hänvisning till det program som partistämman
734 2021 antog som säger:

735 ***Mot ett digitalt välfärdssamhälle – en ramlagstiftning för vård och omsorg***

736 *Digitalisering kan bli ett kraftfullt verktyg för att göra vård och omsorg mer individanpassad och*
737 *därmed kvalitativ*

738 *och trygg för varje unik patient. Men nyttan med digitaliseringen kan bara bli verklighet om*
739 *möjligheterna att använda, bearbeta, analysera och dela medicinsk information inom vård och*
740 *omsorg förbättras.*

741 *Ett antal lagar sätter i dag effektivt stopp för dessa möjligheter. Sverige hör faktiskt till västvärldens*
742 *sämsta länder på att använda digitaliseringens verktyg för att skapa bättre vård och omsorg till*
743 *medborgare. Det är en ohållbar situation. En modern lagstiftning är grunden och själva*
744 *förutsättningen för de förändringar som Centerpartiet vill genomföra.*

745 *De e-hälsokonton som Centerpartiet vill införa kräver också ett sammanhållet nätverk för alla*
746 *offentligt finansierade vård- och omsorgsgivare som kan överbrygga vårdens organisering i olika*
747 *stuprör där patienter ofta faller mellan stolarna.*

748 *Centerpartiet vill att den stora mängd överlappande, föråldrade och bitvis inkonsekventa lagar som i*
749 *dag reglerar*

750 *personuppgiftshantering inom vård- och omsorgsområdet ska ersättas av en samlande*
751 *ramlagstiftning som reglerar personuppgiftshantering för alla offentligt finansierade vård- och*
752 *omsorgsgivare, oavsett om de är kommunala, regionala,*

753 *statliga, ideella eller privata. Det behöver vara en lag som är teknikneutral, ger den enskilde individen*
754 *och patienten*

755 *ägenderätt till sin information – något människor inte har i dag - men också vård- och omsorgsgivare*
756 *som hen möter*

757 *användarrätt till information som är relevant för att ge personen rätt vård eller omsorg. För den som*
758 *söker hjälp ska*

759 *lagstiftningen säkerställa att legitimerad personal har rätt till relevant individuell och medicinsk*
760 *information som*

761 *underlättar behandlingen. Utgångspunkten behöver därför vara antaget samtycke. Den som inte vill*
762 *ge vårdpersonal detta ska ha möjlighet att genom sitt e-hälsokonto dra in tillgången till sin*
763 *information, med vissa undantag.*

764 *En viktig förbättring skulle bli att individers ägenderätt till sin egen information blir mycket starkare.*
765 *Möjligheten att dela med sig av information som är till nytta för ens vård- eller omsorgsbesök ökar,*
766 *men också rätten att dra tillbaka tillgången till information.*

767 *Pandemin har visat att det finns ett behov av sammanhållen journalföring över organisationsgränser,*
768 *men med dagens lagstiftning är det inte tillåtet. Skolpsykologen som upptäcker en flicka med*
769 *självskadebeteende får inte ta del av flickans journal eller socialtjänstens uppgifter om hennes*
770 *hemförhållanden trots att båda är kommunala. Omvänt kan inte socialtjänsten ta del av uppgifter*
771 *från skolan som kan hjälpa dem att bättre förstå flickans situation. Så här ser det ut i fråga efter*
772 *fråga, inom som mellan kommuner, regioner, privata och ideella vårdgivare och staten. Många*
773 *vårdskador, feldiagnostiseringar och misstag som sker i dag beror på Sveriges eftersatta lagstiftning*
774 *som stoppar välfärdens medarbetare från att ha rätt information om sin patient eller brukare.*

775 *En modern ramlagstiftning för hantering av personuppgifter inom vård och omsorg skulle minska*
776 *dessa gränsdragningsproblem. Med en ramlagstiftning på plats, och ovanpå det en etablering av ett*
777 *digitalt ekosystem för alla offentligt finansierade vårdgivare, förstärks också integritetsskyddet*
778 *kraftigt genom att de "luckor" där information kan hamna fel kan täppas till. Centerpartiet vill att*
779 *dagens situation där integritetskänslig information antecknas för hand, faxas mellan vårdgivare och*
780 *manuellt förs in och ut ur olika digitala system som inte kan kommunicera med varandra får ett slut.*

781 **Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:**

782 Att motionen ska anses besvarad

783

784 **Distriktsstämman beslutade att bifalla distriktsstyrelsens förslag att:**

- 785 • anse motionen besvarad

786

787 [6.29 Dvärgbandmask](#)

788 **Motionskrivare:** Henrik Arnesson

789 Kungsbacka C-krets, HALLANDS C-distrikt

790 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

791

792 [Brödtext](#)

793 Nya fynd av rävens dvärgbandmask har hittats i Kungsbacka kommun. Tidigare
794 har masken påträffats i rävspillning i fem andra kommuner i Sverige. Parasitens
795 huvudvärd är hunddjur, men kan även infektera människor och katter. Mellanvärd
796 är sorkar och smågnagare. Äggen överlever i hushållsfrysar för det krävs -80
797 grader i tre till fyra dagar för att de skall avdödas. Inkubationstiden är cirka 5 till
798 15 år enligt Folkhälsomyndigheten. I Europa rapporteras årligen 100 till 150 nya
799 mänskliga fall. Sjukdomen är svårbehandlad och har hög dödlighet. Vi yrkar på:

800 [Att-sats](#)

801 [6.29.1](#) att kontrollen skärps vid införsel av hund och kattdjur till Sverige.

802 [6.29.2](#) att Centerpartiet startar en fond som gynnar forskning kring dvärgbandmasken.

803 [6.29.3](#) att allmänheten informeras om de allvarliga konsekvenserna av att blir smittad.

804 Yttrande Distrikt

805 Även om förekomsten av rävens dvärgbandmask är på låg nivå nationellt, behöver vi arbeta för att
806 stoppa spridningen av den med de medel vi har, där ett av dem kan vara en skärpt kontroll vid
807 införsel av hund- och kattdjur. Rävens dvärgbandmask förekommer i många länder på norra
808 halvklotet. Fall bland människa är ovanliga men allvarliga eftersom sjukdomen är svårbehandlad. Hos
809 människan får parasiten fäste oftast i lever och lungor, men sjukdomen kan förekomma i kroppens
810 alla organ och vävnader. Detta är något som också kommer fram genom en snabb sökning av ordet
811 dvärgbandmask, från sidor som Folkhälsomyndigheten, 1177 och Livsmedelsverket.

812 Att just starta en fond för dvärgbandmask är lite för nischat för att partiet ska kunna ta sig an just
813 den att-satsen, även något som civilsamhället kan uppbringa utan stöd av ett parti.

814 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistyrelsen att bifalla att-sats nr 1, 4 och 5, att avslå att-
815 sats nr 2 och att att-sats nr 3 ska anses besvarad.